

Statistics Sweden

Statistiska centralbyrån

Kvalitet för den officiella statistiken

Surveyföreningens kvalitetsseminarium 2017

Joakim Malmdin, SCB

facebook.com/statisticssweden

[@SCB_nyheter](https://twitter.com/SCB_nyheter)

Lagen om officiell statistik

- Har sedan 2013 ett större fokus på kvalitet än tidigare.
- Sedan sommaren 2016 är kvalitetsbegreppet också definierat i en föreskrift som SCB tagit fram.
- "Vid utveckling, framställning och spridning av officiell statistik"
- "...ska statistikens kvalitet beskrivas med utgångspunkt i ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter"

7 kvalitetskriterier och 5 huvudkomponenter

Kvalitetskriterium	Huvudkomponent
Lagen (2001:99) om den officiella statistiken	SCB-FS 2016:17
Relevans	<i>Relevans</i>
Noggrannhet	<i>Tillförlitlighet</i>
Aktualitet	<i>Aktualitet och punktlighet</i>
Punktlighet	
Tillgänglighet och tydlighet	<i>Tillgänglighet och tydlighet</i>
Jämförbarhet	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>
Samstämmighet	

Relevans

- Hur väl statistiken **belyser de frågor** som är **viktiga för användarna** av statistiken.
- **Överensstämmelsen** mellan målstorheter och intressestorheter är en viktig del i bedömningen.
- Innan den **statistikansvariga myndigheten** definierar de målstorheter som ska skattas gör myndigheten **avvägningar** med hänsyn till användarnas behov, tillhörande kvalitetskrav på statistiken, kostnader för framtagandet av statistiken och uppgiftslämnarbördan.

Relevans (2)

- Ändamål och informationsbehov
 - Statistikens ändamål
 - Statistikanvändares informationsbehov
- Statistikens innehåll
 - Objekt och population
 - Variabler
 - Statistiska mått
 - Redovisningsgrupper
 - Referenstider

Tillförlitlighet

- Hur väl ett statistikvärde skattar sin målstorhet, dvs. om hur stor avvikelsen mellan statistikvärdet och målstorheten kan förväntas vara. Bestäms till stor del av skattningsförfarandet.
- Den totala avvikelsen kan ses som en summa av partiella avvikelser, positiva eller negativa, som kommer från olika osäkerhetskällor.
- Statistik kan redovisas med preliminära statistikvärden, en eller flera gånger, för att en tid senare redovisas med slutliga statistikvärden. Osäkerheten är i allmänhet större för preliminära värden.

Tillförlitlighet (2)

- Tillförlitlighet totalt
- Osäkerhetskällor
 - Urval
 - Ramtäckning
 - Mätning
 - Bortfall
 - Bearbetning
 - Modellantaganden
- Preliminär statistik jämförd med slutlig

Aktualitet och punktlighet

- Tidsavstånd.
- Vilken frekvens återkommande statistik behöver ha för att senast tillgängliga statistik ska bedömas vara aktuell.

Aktualitet och punktlighet (2)

- Framställningstid
- Frekvens
- Punktlighet

Tillgänglighet och tydlighet

- Möjligheterna att få tillgång till statistik som är framtagen eller som kan tas fram.
- Information om de egenskaper som statistiken har.

Tillgänglighet och tydlighet (2)

- Tillgång till statistiken
- Möjlighet till ytterligare statistik
- Presentation
- Dokumentation

Jämförbarhet och sam användbarhet

- **Jämförbarhet** handlar om möjligheterna att göra jämförelser mellan olika referenstider eller olika grupper.
- **Sam användbarhet**: möjligheterna att kombinera och tillsammans analysera olika statistikvärden.
- Möjligheterna styrs av hur lika eller olika målstorheterna är **definierade** och av skillnader i **undersökningsmetoder**.
- Jämförbarhet är en **specifik aspekt** av sam användbarhet.

Jämförbarhet och sam användbarhet (2)

- Jämförbarhet över tid
- Jämförbarhet mellan grupper
- Sam användbarhet i övrigt
- Numerisk överensstämmelse

Handbok med tre fristående dokument som samverkar

- *Kvalitetsbegreppet och dess användning i statistikproduktion*
En grund för de övriga delarna genom att på ett samlat och lättillgängligt sätt redogöra för kvalitetsbegreppet.
- *Anvisningar för kvalitetsdeklaration av officiell statistik*
Anvisningar & stöd för att skriva en kvalitetsdeklaration. Förklara & motivera hjälptexter i mallen.
- *Mall för kvalitetsdeklaration av officiell statistik*
Ge instruktioner och stöd.
- Ett sakregister, en kort förteckning över relevanta länkar samt SCB-FS 2016:17 och SCB-FS 2002:16 som bilagor.
- **Handboken finns att ladda ned från SCB:s webbplats.**

Utvärdering av den officiella statistikens kvalitet

- De statistikansvariga myndigheterna ska var och en inom sitt statistikområde **utvärdera den officiella statistikens kvalitet.**
- SCB ska senast den 31 mars varje år lämna en rapport till regeringen om **systemet för den officiella statistiken**, med en **analys av de utvärderingar av kvaliteten** som de statistikansvariga myndigheterna ska göra.

